

316.) Անիէ այժմ առանձին հանուած է. Հեղինակը չկարենալով բուն Հողոյն վրայ ուսումնասիրել կատարած է իւր ուսումնասիրութիւնը 1894—5 տարիները կովկաս, այնտեղ ապաստանող Մշեցոց բերնէն իսկ քաղելով իւր գործոյն առաջը, դուռնութեամբ գործածելով նաեւ այլեւ-պէ՛ր գրի առնուած զոյգներն եւն՝ որոնք միշտ չեն ներկայացներ տեղական բարբառն այն ճշգրտութեամբ, որ լեզուագետք մը համար անհրաժեշտ է. Հոս ալ նոյն բարբառնէն ծայրագիտութիւնն է ներկայացուածը, նոյնպէս համեմատութեամբ Գրաբարի, նախ ծայրագիտութեամբ մի առ մի, յետոյ՝ երկրբարբառներն ու ապա Բաղաձայնները: Մանրամասնութիւնքն անհնար է մեզի հոս յիշել: Վերջը կը ծանուցանէ Հեղինակն որ իւր «Ուսումնասիրութեանց» Բ. մասը պիտի բլլայ բառակազմութիւն, ձևաբանութիւն եւ համեմատութեան առանձնատարութիւնք Մշայ բարբառին, Հին բարբառներն հետեւեալ բառերէն համար անհրաժեշտ էր ուսումնասիրել ծածօթ հնագոյն ձևապիւրքը Մուկուպի, Վենեպի եւ Վիեննայի եւն, որոնք համեմատութեամբ աշխարհորար բարբառներն եւ Գրաբարի՝ բառական աստիճան պիտի մատակարարեն նախահայ լեզուի շինուածքը կազմելու սկիզբն, ինչպէս կը լուսայ Հեղինակը: Կառուածն այն իրաւացի գիտազոյժութեանն որ եթէ ուրիշ քննչաց յաւելոյ Մշայ բարբառի նոյն ուսումնասիրութիւնը կատարել բուն հողին վրայ, մեր ունեցած ներկայ աստղնէն մեծապէս պիտի լրանայ եւ անճշտութիւնք ուղղուին:

Հ. Յ. Տ.

ՓԵՂԱՓԵՂԱՆ ՏԵՍՏԱԳՐԱԾ

Վիեննա, 29 Նոյեմբեր 1900:

Լրաշատ ամսոյս բազմաթիւ պատահարներուն էականներն են հետեւեալքն. Վերջին օրերս Գաներեցն Կրիզեր հոլանդական Գէլլէրլանդ մարտանաւով հասաւ Մարսէլ ուր Գաղղիացիք զինք մեծ շքեղութեամբ ընդունեցան: Կրիզեր որ Եւրոպա եկած էր իւր վերջին փորձ իւր սիրած ժողովրդեան համար իրաւունք պահանջելու, կարծես ոչ եթէ պարտնալ ըլլայ այլ յաղթական ծաղանք կատարելու եկած ըլլար Եւրոպա, այնչափ պատիւ ընդունեցաւ Եւրոպայի չէմքը կոխած միջոցին: Պարիս Լուրէ զինքը պաշտօնապէս ընդունեցաւ, ստիպուելով ժողովրդեան ծայնէն: Կրիզեր Գերմանիայէն անցնելով Հոլլանդա պիտի մեկնէ: Անգղիական բանակին ընդհանուր հրամանատար կարգուած է Կիլընէր: Ռոքերոս

Դեկտեմբերի առաջին տասնեկին մէջ պիտի մեկնի ղկա ի Եւրոպա: — Ամսոյս 15ին վերջնական կերպով զոգուեցաւ Պարիսի համաշխարհային ցուցանիշէն, շատերն յուսահար ընելով եւ ինչպէս կը փափագուի մեծական պակասով (déficit): — Բիւլով Գերմանական Խորհրդարանին առաջին նիստին մէջ իսկ կրցաւ իւր դիրքը հաստատել իւր խօսած ճառովն եւ Զատագովութեամբը, որուն վրայ քաղաքական լրագիրները շատ գովեստի կը խօսին: — Գերմանիոյ Պարիսի դեսպանն անճական ծերութեան պատճառներով իւր հրաժարականը տուած է, որ ընդունուած ալ է: Միւնստեր շատ սիրուած էր Պարիսի մէջ: Նմանապէս Պետերբուրգի դեսպանը՝ Իշխան Ռադոլին հրաժարած է իւր պաշտօնէն: — Աւստրիա մերձեցող ընտրութեանց առթիւ բոլոր կուսակցութիւնք յաղթող հանդիսանալու համար ամէն ճիգ կը թափեն. յոյս կայ որ հակահրեականք անելի բազմութեամբ Խորհրդարանը մտնեն այս անգամ: — Ռուսիոյ Նիկողայոս Վեճ. Զարին հիւանդութիւնը քաղաքական աշխարհի մէջ բաւական յուզում կը պատճառէ. բժշկաց վկայութեան հիւանդութիւնն որովայնի ժանտառեղն է եղեր, սակայն չեն պակսիր ուրիշ կասկածներ յարուցանող ծայններ ալ. թէ հիմնաւոր առ այժմ կարելի չէ ըսել: Զարին այս հիւանդութեան ժամանակ ամէնուտեք համակրանաց ցոյցեր կ'ըլլուն:

ԲՈՎԱՆԴԱԳՈՒԹԻՒՆ

ՌԵՍՊԵԿՏԱԿԱՆ

ՀԱՅՐԱՅՈՒՆ — Բանի մը ձեռագիրներ. Աւստրալոնք Լազ. Ժմմ., Երուսաղեմի եւ Երևոյցի. 353:

ՄԱՆՆԵՐԱԳՐԱԿԱՆ — Նկատողութիւններ Փաւստոսի պատմութեան վերաբերեալ. 367:

ԼԵՃՈՒՄԱՐԱԿԱՆ — Արաքսիոյ գաւառաբար-բառք. 362:

ՄԱՆՆԵՐԱՅՈՒՆԱԿԱՆ — Գեղեցիկ Պիսիդիայ վեց-օրեայք. 367:

ՊԱՏՄԱԿԱՆ — Նոյնաբնութաւորայ քաղաքային նեղքն կարգադրութիւններ — դաշնադրութիւնք — պատրաստութիւնք — կտակ. 373:

ԱՅԼԵՒԱԾԸ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ. 380:

ԳԱՂԱՓԵՂԱՆ ՏԵՍՏԱԳՐԱԾ 384:

ՀՐԱՏԱՐԱՆԻՉ ԵՒ ՊԱՏՄԱՆԱՆԱՅՈՒՆ ԽՐԱՏԱՐ

Է. ՌԱՍՏԱՆԷՒ Կ. ՊԱՐՈՆՉ

ՎԻԵՆՆԱ, ՄԻԻԲԱՐԵՆԵԱՆ ՑԳԱՐԱՆ